

การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนา โครงการสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

วัตถุประสงค์

โครงการวิจัยนี้มีเป้าหมายหลักในการหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนดังต่อไปนี้

1. นำเสนอขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้อง คณะกรรมการบริหาร อบต. สมาชิกสภา อบต. และเจ้าหน้าที่ของ อบต. ในเรื่องการบริหารงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
2. นำเสนอแนวทางในกรณีมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาและใช้งานตลอดจนบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน
3. การพัฒนาระบบและจัดทำคู่มือสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาวิจัยหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในการบริหารงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า การเปลี่ยนแปลงระเบียบบริหารราชการโดยเน้นกระจาย

อำนาจการบริหารและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้แก่ อบต. เป็นแนวทางที่เหมาะสม เนื่องจากบุคลากรของ อบต. ส่วนใหญ่มีความใกล้ชิดกับชุมชน ทำให้เกิดความเข้าใจถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง นอกเหนือจากนั้นผลงานของ อบต. จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทำให้อบต. จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จากการศึกษาพบว่าปัญหาหลักในงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีดังนี้

- ขาดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
- บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรหลักไม่ชัดเจน
- การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ชัดเจน
- บุคลากรหลักขาดความรู้ ความเข้าใจ (เทคนิค บริหาร ระเบียบ)
- การปฏิบัติงานของ อบต. มีความหลากหลาย

เพื่อแก้ปัญหาต่างๆเหล่านี้ คณะผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือชนิดหนึ่งเพื่อมาช่วยสนับสนุนการทำงานของ อบต. โดยใช้ชื่อเครื่องมือชนิดนี้ว่า ระบบการบริหารการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ อบต. โดยเขียนในรูปของคู่มือ ซึ่งมีองค์ประกอบหลักต่อไปนี้ คือ

- การดำเนินงาน อบต. มีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน
- บุคลากรหลักของ อบต. รวมทั้งประชาชน จะมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละขั้นตอนที่ชัดเจน
- การมีส่วนร่วม และควรมีส่วนร่วมอย่างไร
- ในคู่มือจะมีการเสนอแนะการบริหารงานเทคนิคบางส่วน

คณะผู้วิจัยได้มีการคาดการณ์ข้อดีของระบบดังต่อไปนี้ คือ

- การดำเนินงานของ อบต. จะโปร่งใสขึ้น
- ระบบจะปกป้องคนทำงาน

• ระบบจะรับประกันความผิดพลาดให้แก่ผู้ทำงานตามระบบได้ในระดับหนึ่ง

- ระบบจะระบุผู้มีอำนาจและผู้รับผิดชอบชัดเจน
- ระบบจะทำให้ อบต. ใหม่ มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจนขึ้น

คณะผู้วิจัยได้มีการคาดการณ์ข้อเสียของระบบดังต่อไปนี้คือ

- บุคลากรหลักของ อบต. จะมีความรู้สึกที่ตัวเองมีงานมากขึ้น
- บุคลากรหลักของ อบต. จะมีความรู้สึกว่าการทำงานไม่คล่องตัว
- จะมีการกระทบฐานเสียงของผู้บริหาร อบต.

ข้อเสนอแนะ

1. การนำระบบไปใช้งาน จะต้องมีการผลักดันอย่างจริงจังจากผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย เพราะการดำเนินงานตามระบบ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติที่เคยทำอยู่ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอบรมวิธีใช้และการสนับสนุนให้คำปรึกษาแนะนำอย่างต่อเนื่องการนำระบบไปใช้ตอนต้น จะมีความยากและปริมาณงานมากขึ้นกว่าปกติ

2. จำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาระบบ โดยให้มีการปรับแก้คู่มือให้มีความทันสมัยและมีประโยชน์ในหลายๆกรณีซึ่งกรณีที่เป็นผลกระทบจากระบบเองและกรณีที่ปัญหาเดิมมีการพัฒนาเป็นปัญหาใหม่ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ในปัจจุบัน

3. ในการขยายผลในเชิงปฏิบัติ นอกจากการผลักดันจากผู้บริหารระดับสูงกระทรวงมหาดไทยและความเอื้ออาทรในการกำกับดูแลของทางอำเภอและจังหวัดแล้ว จะต้องมีการกระตุ้นให้นำระบบไปใช้โดยการ

จัดสรรงบประมาณหรือแบ่งงบประมาณอุดหนุน อบต. มาทำเป็นโครงการนำร่อง เช่น อาจเริ่มทดลองใช้ใน อบต. ที่ถูกคัดเลือกให้ร่วมโครงการประมาณ 10 แห่ง หากประสบความสำเร็จควรขยายเป็น 100-900-3000 แห่ง เป็นต้นเพื่อให้ อบต. นำเอาระบบไปใช้อย่างจริงจัง และมีข้อเสนอแนะเรื่ององค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อการนำระบบไปใช้งาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในทิศทางที่ต้องการโดยมีการเสนอเป็นส่วนๆ เป็นระดับขั้นดังนี้คือ

- บุคลากรระดับนโยบายที่ควรทราบระบบคือผู้บริหารของกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้อง
- บุคลากรในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ควรรู้โดยการเข้าสู่กระบวนการฝึกอบรม
- บุคลากร อบต. ที่ต้องรู้โดยการเข้าสู่กระบวนการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงานจริง
- ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับ อบต. ที่ควรทราบเกี่ยวกับระบบ

มีงบประมาณที่ศึกษา

2543

ผู้ศึกษาวิจัย

- สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
 รศ.ดร.โชติชัย เจริญงาม
 ผศ.ณรงค์ เหลืองบุตรนาค